

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 272 (8295) ŞƏNBƏ, 7 dekabr 2019-cu il

Qəzetiñ əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Ilham Aliyev

Möhtəşəm aksiya

Prezident İlham Əliyevdən və
birinci xanım Mehriban Əliyevadan
dahi söz ustadına dərin ehtiram, təbiətə mühüm töhfə

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva dekabrın 6-da Azərbaycanın filos şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi münasibətlə mütəfəkkirin anadan olduğu Şamaxı rayonunda keçirilən ağacəkmə aksiyasında iştirak ediblər.

Muxtar Babayev: Burada əsasən tuya və Eldar şamı. Amma, bütövlükde 38 növ ağac paylanıblıdır. Əsasən meyvə ağaclarıdır ki, insanlar həm də meyvə götürsünlər.

Prezident İlham Əliyev: Ağaclar bölgələrin iqlimine uyğun olmalıdır.

Muxtar Babayev: Əlbəttə, nəzərə almışdır.

Prezident İlham Əliyev: Abşeronda yəqin ki, zeytin ağları.

Muxtar Babayev: Abşeronda əsasən zeytundur, badamdır. Burada isə əsasən Eldar şamıdır. Əkinən ağaclar esasən damcı üsulu ile suvarılacaq. Bu sistem artıq Sabirabad, Şamaxıda qurulur. Digerlərində ağaclar hələ ki enənəvi üsulla suvarılacaq.

Prezident İlham Əliyev: Ancaq qulluq etmek lazımdır. Men gələndə gördüm ki, yolda kərpiclər bezi ağaclar quruyub.

Muxtar Babayev: Şamaxıda 50 min, Bakıda, Naxçıvanda, Sabirabad və Saatlı rayonlarının hər birində də 50 min ağac ekiləcək.

Prezident İlham Əliyev: Şamaxıda neçə yerde ağac ekilir, ancaq burada?

Muxtar Babayev: Şamaxıda 10-12 yerdə ekilir. Biziş aksiyamızın keçirildiyi ərazidə 5 hektardır.

Prezident İlham Əliyev: Hansı ağaclar ekilir?

Muxtar Babayev: Şamaxıda 50 min, Bakıda, Naxçıvanda, Sabirabad və Saatlı rayonlarının hər birində də 50 min ağac ekiləcək.

Prezident İlham Əliyev: Şamaxıda neçə yerde ağac ekilir, ancaq burada?

Muxtar Babayev: Şamaxıda 10-12 yerdə ekilir. Biziş aksiyamızın keçirildiyi ərazidə 5 hektardır.

Prezident İlham Əliyev: Hansı ağaclar ekilir?

Azərbaycanda tarixi, mədəni, dini abidələrin bərpası istiqamətində əhəmiyyətli layihələr icra olunur

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva dekabrın 6-da Şamaxıda Şahxəndan türbəsinin ətrafında aparılan abadlıq işləri ilə tanış olublar.

Prezident İlham Əliyev: Ancaq qulluq etmek lazımdır. Men gələndə gördüm ki, yolda kərpiclər bezi ağaclar quruyub.

Muxtar Babayev: Quruyan ağacların hamisi mütləq dayılaşdırılacak, onlara qulluq olunacaq. Ümumiyyətə, aksiyaya sohər tezden başlayıb. Bir neçə gündür hazırlıq işləri görürləndirdi. Bütün rayonlarda bu işlər çox böyük ehvali-ruhiyyə ilə görürlür və günün sonuna bizim hesabatımız olacaq.

Prezident İlham Əliyev: Çox yaxşı.

Ardı 2-ci səh.

◆ Heydər Əliyev Fondu -15

Gözlərə nur, könüllərə fərəh bəxş edən xeyirxah

Mehriban xanım Əliyevanın sayəsində görmə məhdudiyyətli uşaqların da dünyası al-əlvandır

O, göz həkimidir...

Dünya işığına həsrət qalanların ağrı-acısına məhrəm, qaranlıq könüllərə ziya saçan, bir zərrə nura möhtac çərəsiz canların umid üvrəni...

Mərami gözlərde sevinc işığı söləndirmək, qəlbələrə ümidi qıqlıcmı sepmək, könüllərdə yuva quran zülmeti tar-mar etməkdir...

O, bu insanların toranlıdan aydınlığa gedən yolda bələdçi-si, geleceyə atılan sağlam addımlarında vəsiyyətidir...

O, bu dünyadanın gözəlliklərini, rənglərini könüllü gözləri ilə görüb, hiss edib, duyanların en böyük himayədəndir...

Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fonduñun prezidenti, UNESCO və ISESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva...

Ardı 6-ci səh.

Ümummilli hərəkata çevrilən təşəbbüs

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə böyük Azərbaycan səfiri və mütəfəkkiri Nəsiminin 650 illik yubileyi münasibətlə dünən respublikamızın bütün bölgələrində ağaçlandırma kampaniyası keçirildi. Prezident İlham Əliyevin və Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə Şamaxı rayonundan başlanan kampaniyada 650 min ağac ekildi. Bu təşəbbüs ölkədə həyata keçirilən ekoloji siyaseti layiqli təhlükə və İmadəddin Nəsimin 650 illik yubileyinə həsr olunmuş necib addımdır.

Ümumiyyətə, ətraf mühitin mühafizəsi, insanların sağamlılığı Azərbaycan dövlətinin ekoloji siyasetinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Ulu Onder tərefindən əsası qoyulan enəneni bu gün Prezident İlham Əliyev uğurla davam etdirir. 2010-cu ilin ölkəde "Ekoloji il" elan edilməsi isə

bunun bariz nümunəsi olmuşdur. Yanaşı, bir daha sübut edir ki, Azərbaycanda ekoloji siyasetə xüsusi diqqət yetirilir.

Bir gündə 650 min ağac ekilmesi Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən ilk layihə deyil.

Ardı 4-cü səh.

Regionların yüksəlişi hər zaman prioritət istiqamətdir

İlham Əliyevin yeni inkişaf konsepsiyası əsasında bölgələrin tərəqqisi istiqamətində həyata keçirilən layihələr uğurlu nəticələr verir

Dövlət və camiyyət hayatının bütün sahələrində sistemli, institutional islahatların, fundamental dayışıklıkların aparıldığı 2019-cu ili başa vurmaq üzrəyi. İl ərzində ölkədə gedən ictimai-siyasi proseslər, əldə edilən nailiyyatlara nəzar yetir-sək, həqiqətən da 2019-cu il ölkəmiz, xalqımız adına uğurlu il hesab etmək olar.

İlin əvvəlindən başlayan sosial-iqtisadi islahatlar həm əhalinin rifah halının yüksəlməsinə, həm ölkə iqtisadiyyatının, kənd təsərrüfatının, ümumiyyətde regionların tərəqqisine xidmət etməsi oldu. Regionların sosial-iqtisadi inkişafını şərtləndirən dövlət programının, dövlət investisiya layihələrinin icrası nəticəsində yeni avtomobil yolları əkilib, içmeli su təchizatı və kanalizasiya sistemləri yenilənilib, sosial-iqtisadi obyektləri, mütləm sənaye müəssisələri, aqro və texnoparklar istifadəyə verilir.

Ardı 5-ci səh.

Möhtəşəm aksiya

**Prezident İlham Əliyevdən və birinci xanım Mehriban Əliyevadan
dahi söz ustadına dərin ehtiram, təbiətə mühüm töhfə**

Əvvəl 1-ci sah.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva ağac ekildilər.

❖ ❖ ❖

Mehriban Əliyeva: Bu ərazidə ümumilikdə ne qədər ağaclar ekilir?

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Tahir Məmmədov: Yalnız bu ərazidə 5 min.

Prezidentin köməkçisi Anar Ələkbərov: Mehriban xanım, bu hissədə ekilən ağaclarla "Nəsimi 650" yazılı formalaşdırılacaq.

❖ ❖ ❖

Sonra dövlət başçısı və birinci xanım aksiyada iştirak edən gənclər xatire şəkilləri çəkirdilər.

Qeyd edək ki, dahi Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi münasibətlə respublikamızın bütün ərazisində əhəmiyyətli əlaqədar Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ağacların ekiləcəyi ərazilərin elektron xəritəsini hazırlanıb. Şəhər və rayon icra hakimiyyətləri tərəfindən ərazizərdə müvafiq hazırlıqlar görürlər. Əkiləcək ağacların becərilməsində damcı suvarma sistemindən və suvarma kanallarından istifadə olunacaq.

Şamaxı rayonundakı ağaçlandırma aksiyasında 50 minədək ağaç ekilib. Şamaxı şəhərinin girişindəki ərazidə keçirilən aksiyada isə 5 min ağaç ekilib. Bu ərazindən relyefinə uyğun olaraq burada əsasən tuyu və Eldar şəmi ekilib. Aksiyada 300-dək şamaxılı gənc və könüllü ilə yanaşı, IDEA İctimai Birliyinin və Heydər Əliyev Fondundan Regional İnnisaf İctimai Birliyinin üzvləri və könüllüləri de fəal iştirak ediblər.

Azərbaycanda tarixi, mədəni, dini abidələrin bərpası istiqamətində əhəmiyyətli layihələr icra olunur

Əvvəl 1-ci sah.

Prezident İlham Əliyev: Görürəm, abadlaşdırılıb, qədim mezarlardır.

Tahir Məmmədov: Bunlar qədim mezarlardır. Bu mezarların həmin torpağın altından çıxardıq.

Prezident İlham Əliyev: Nəçəci əsri aiddir?

Tahir Məmmədov: Ümumilikdə Şahı Xəndanın qəbir XIV əsre aiddir və bu qəbiristanlıq o dövrən mövcuddur.

Prezident İlham Əliyev: Şəhər qəbiristanlığı kimi istifadə olunur?

Tahir Məmmədov: Bəli, həde istifadə olunur. Əlavə yerlər var. Şamaxıda bu cür böyük qədim qəbiristanlıq var. Və və Yeddi günbəz qəbiristanlıq, hansında ki şahın ailə üzvləri dəfn olunub. Abadlıq işlərindən sonra burada bəla bir genişlik yaranır.

Prezident İlham Əliyev: Görürəm, buraya eyni gedəndir.

Tahir Məmmədov: Buz indi fərqli səhəbət aparırlı ki, bütün bu məhəccərləri ərizədən götürür və ərazi bu cür açılsın. Arxada da çox qədim qəbirler var, turistlər rahat keçiş oraya da baxa bilsinlər. Bura-yaya xaricdən çox turist gelir və buranın energetikasını hiss etmək üçün binaya toxunurlar, gezirlər.

Cənab Prezident, gəldiyimiz bu yol əvvəlcə asfalt idi. Abidənin təxminin müəyyən hissəsi gördürüyümüz hündürükdən torpaqla örtülü idi. Biz avstriyalı bərpacı-məmar Erik Pumerin tövsiyələri və onun təlimatı əsasında bu işləri apardıq, Heydər Əliyev Fondundan dəstəyi ilə. Birinci təlimat bundan ibarət idi ki, biz abidəni sudan azad etməliyik və bura gördüyüümüz saviyəyə - abidənin bünövrəsindən da aşağıya qədər qazıldı.

Prezident İlham Əliyev: Qapının da bura hissəsinə torpaq örtmüdü.

Tahir Məmmədov: Bəli, örtmüdü və çöldən sular içəri sızdırı

və orada rütubət çox idi. Ona görə binanın tam konservasiyasına qədər telimat üzrə üstünü belə örtülü saxlayacaq. Konservasiya olunana qədər daşların içi qurulmalıdır. Türbənin içi havalandırma sistemi ilə qurudulur. Binanın ətrafinnda torpaq uçqunlarının qarşısını almaq üçün istinad dövrləri höründü. Memarlar təklifi ilə bizi bina-nın eskizini turistlər üçün eyani olsun deyə səkkizgözlü ulduz formasında yera hekk etdik.

Prezident İlham Əliyev: Yeni, bu, binanın yuxarıdan görünüşüdür.

Tahir Məmmədov: Bəli, ortası da bu cür dairevidir.

Mehriban Əliyeva: Yəqin ki, bura qədəməm.

Tahir Məmmədov: Burada iki mezar var. Müləhizələrə görə, biri Nəsiminin qardaşı Şahı Xəndanın qəbiridir. Digəri isə bir qadının qəbiridir, anasının, yaxud da onun nişanlısının olması ehtimalı var.

Prezident İlham Əliyev: Qapının da bura hissəsinə torpaq örtmüdü.

Tahir Məmmədov: Bəli, konservasiya davam edəcək. Daşlar

quru olmadığına görə hələ içərisini bərpa etmemisi.

Mehriban Əliyeva: Quruyan-dan sonra isə davam edəcək?

Tahir Məmmədov: Bəli, da-

val edəcək.

❖ ❖ ❖

Dövlət başçısı və birinci xanım türbənin içərisinə daxil oldular.

❖ ❖ ❖

Mehriban Əliyeva: Burada bir neçə mezar var?

Tahir Məmmədov: Burada iki mezar var. Müləhizələrə görə, biri

Nəsiminin qardaşı Şahı Xəndanın

qəbiridir. Digəri isə bir qadının

qəbiridir, anasının, yaxud da onun

nişanlısının olması ehtimalı var.

Prezident İlham Əliyev: Torpaqdan içəri daim su sızırı. Ona görə bu

Prezident İlham Əliyev: Orada nə yazıldığı bellidir?

Tahir Məmmədov: Hazırda bi-zim alımlımız onu araşdırırlar.

Mehriban Əliyeva: Yuxarı da

yashılardan isəməndən və başqa materialdan istifadə olunmayıb.

Prezident İlham Əliyev: Bu da səkkizgözlü ulduzdur. İndi gərək alımlar qurub, gözle görünür. Yaza, yaya qəder qurutma prosesi davam etməlidir.

Tahir Məmmədov: Bəli, tavanı tamamilə məmər örtmüdü.

İndi qurudur. Qurudur. Tər-

cüməsini bize təqdim etsinlər.

Tahir Məmmədov: Sovetlər

dönməndə bura bir dəfə bərpa

olunur. O vaxt sementdən, diger

materiallardan istifadə ediblər,

hansi ki bu, uyğun deyil. Cənab

Prezident, bəsi sizin bize ilk tapşırıqlarımızdan biri idi. Təbii ki, çalışırıq çox məsuliyyət və həssas

yanasaq. Tapşırıqda da deməşdi-

niz ki, müasir standartlara uyğun

konservasiya etmək lazımdır.

mezar daşları rütubətdən kövərlər

qırılıb. Həmin telimat üzrə arxa te-

rəfə, bünövredən yuxarı xüsusi

işlər görürlər. Orada heç bir se-

mentdən və başqa materialdan is-

tafda olunmayıb.

Prezident İlham Əliyev: Yaxşı

ki, siz xarici mütexəssisi bu iş-

lərə celb etmisiniz. Deyəsən,

hemin şirkət Qız qalasının da kon-

servasiyası ilə müşəq olub?

Mehriban Əliyeva: Bəli, Avs-

triyanın.

❖ ❖ ❖

Dövlət başçısı və birinci xanım

türbənin önündə şəkil çekdirdilər.

❖ ❖ ❖

Prezident İlham Əliyev: Bura

da qədim mezarlar var. Turist-

lər buraya gəlirlər?

Tahir Məmmədov: Bəli, turist-

lər çox gəlirlər. Nəsimi festivalı-

da xaricdən Nəsimi irsini araşdı-

ran alımlar çox gelmişdilər. Türbə-ye çox böyük məhəbbətlə, diqqət-lə yanaşdırılar.

Prezident İlham Əliyev: Bura

çox yaxşı abadlaşdırılıb.

Tahir Məmmədov: Cənab

Prezident, indi Heydər Əliyev

Fondun dəstəyi ilə Şamaxıdakı

tarixi Gülüstən qalasının bərpası

layihəsinin üzərində iş gedir. Bu

işlər Avstriyadan olan bərpacı

alımlar görür. Artıq 3D skan

prosesini bitirib, indi modelini ha-

zırlayırlar. Sonra isə bərpa proce-

si nəzərdə tutulur.

❖ ❖ ❖

Prezident İlham Əliyev: Təmir-

berpa işlərinin yüksək seviyyəde

əpərilməsi ilə bağlı tapşırıqlarını

verdi.

Avropa-Qafqaz-Asiya beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin (TRASEKA) 20 illik fəaliyyətinə həsr olunmuş yubiley konfransının iştirakçılara

Hörməti konfrans iştirakçıları!

Əziz qonaqlar!

Sizi - Avropa-Qafqaz-Asiya beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin 20 illik fəaliyyətinə həsr olunmuş yubiley konfransında salamlıayar ve her birinizin bələmdər tədris münasibətə təbrik edirim.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1998-ci il sentyabr 7-8-də 9 ölkənin (Azerbaycan, Türkiyə, Gürcüstan, Ukrayna, Moldova, Ruminiya, Bolqarıstan, Özbəkistan, Qırğızistan) dövlət başçısının, 13 beynəlxalq təşkilatın 32 dövlətin nümayəndəyeyetinin iştirakı ile tarixi ipək yoluñun bərpasına həsr olunmuş beynəlxalq konfransın Bakı şəhərində keçirilməsi olmamışdır TRASEKA Proqramına verdiyi xüsusi önemi və diqqətin təzahüründür. Bu konfransın yekunduna Avropa İttifaqının TRASEKA Proqramı əsasında "Avropa-Qafqaz-Asiya dəhlizinin inkişafı üzrə beynəlxalq nəqliyyat haqqında Əsas Çoxtərəfli Sənəz" imzalanmışdır. Bundan əlavə, 2001-ci il 21 fevral tarixində Bakı şəhərində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin iştirakı ilə TRASEKA Hökümtərlərərəsi Komisiyasının Daimi Kabinetinin açılışı olmuşdur.

Fəaliyyət göstərdiyi 20 il erzində TRASEKA Proqramı üzrə ölkələr arasında multimodal daşımaların təsviqi, tranzit dəsimalar üçün elverişli şəraitin yaradılması, ticarət-iqtisadi sahələrində əməkdaşlığı genişləndirilmesi, həbələ həmin ölkələrin iqtisadi potensialının artırılması işinə müüm töhfələr vermişdir.

Azərbaycan Respublikası Avropa-Qafqaz-Asiya regionunda nəqliyyat dəhlizlərinin və əlaqəli infrastrukturun inkişaf etdirilməsinin vacibiliyini tənqidi, bir sira layihelerin heyata keçirilməsi üçün sərmayeler yatırılır, ikitərəfi və çoxtərəfli əsasdaşlıq edir. Bu-nunla bağlı xüsusi vurğulanmaq istəndik ki, Azərbaycan region üçün vacib layihelerin təsəbbükəri olmaqla yanaşı, hem de Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Qars demir yolu, Cənub Qaz Dəhlizi kimi vacib beynəlxalq layihelerin əsas hemiçərəsi, beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərində daşımaların, o cümlədən multimodal infrastrukturun təsəviri dəstək veren Şərqi-Qərbi və Cənub-Qərbi avtomobil yolları, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticaret Limanı və diger yerli layihələrin icrasıdır.

Nəqliyyat sahəsində əməkdaşlığı böyük diqqət yetirən Azərbaycan Respublikası qarşısında dövrə Proqramın fəaliyyətinin ölkələrinin nəqliyyat sektorlarının inkişafı baxımında vən mərhələnin başlanğıcını kimli qıymətləndirir. Bu fəaliyyətin uğurla aparılması üçün ölkəmiz bundan sonra da Proqramın prioritet istiqamətləri üzrə daha vacib layihelerin qeydləşməsində davamlı iştirak edəcəkdir.

Əminlik ki, konfrans cərçevəsində aparılan müzakirələr və qəbul edilən sənədler Proqramın gelecek fəaliyyətinin daha səmərəli həyata keçirilməsi üçün elverişli zəmin yaradacaqdır.

**İlham ƏLIYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 5 dekabr 2019-cu il**

Moskvada MDB İqtisadi Şurasının 84-cü iclası keçirilib

Dekabrin 6-da Moskvada MDB İqtisadi Şurasının 84-cü iclası keçirilib.

AZERTAC xəber verir ki, iclasda Azərbaycan Baş Nazirinin müavini Yaqub Eyyubov və ölkəmiz Rusiya dəsəfəri Polad Bülbüloğlu təmsil edilib.

Türkmenistən sədriyili keçirilən iclasın gündəliyinə MDB ölkələrinin İqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətini, vətəndaşların rifahını yükseltməye imkan verəcək, dünən təserrüfat sistemində əlaqələri möhkəmledər.

Iclasa enerji resurslarının istehsalı və istehlakinin proq-

nəd dünyada cəreyan edən İqtisadi proseslərin dinamikasının, habelə birlik ölkələrinin inkişaf potensialının təhlili əsasında yaxın onillikde MDB-nin İqtisadi inkişafının məqsəd və vəzifələrini, iqtisadiyyat sahəsində esas istiqamətləri müyyən etməye yənib.

Strategiyanın həyata keçirilməsi MDB ölkələrinin İqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətini, vətəndaşların rifahını yükseltməye imkan verəcək, dünən təserrüfat sistemində əlaqələri möhkəmledər.

Qeyd edib ki, MDB İqtisadi Şurasının iclasları rübdə bir dəfə, komissiyanın iclasları isə ayda bir dəfədən gec olmayıraq keçirilir.

nozu, demir yolu nəqliyyatında razılıqlaşdırılmış tarif siyaseti konsepsiyası, məhsulların və xidmətlərin keyfiyyəti sahəsində uğurlara görə müükafat uğrunda müsabiqə haqqında əsasnamənin yenidən redaksiyasının layihəsi barədə MDB Hökumət Başçıları Şurasının qərarının yerinə yetirilmesi məsələləri nəzərdən keçirilib.

Iştirakçılar maliyyə və təşkilati xarakterli bir sira məsələləri də mütəzakirə ediblər.

Qeyd edib ki, MDB İqtisadi Şurasının iclasları rübdə bir dəfə, komissiyanın iclasları isə ayda bir dəfədən gec olmayıraq keçirilir.

Əli ƏHMƏDOV: "Azərbaycan Prezidentinin həyata keçirdiyi isləhatlar yenilənmədən, müasirləşmədən xəbər verir"

"Azərbaycanda həyata keçirilən möhtəşəm layihələr hər şeydən əvvəl ölkə votondaşlarının rifah halının yaxşılaşdırılmasına yönəlib. Prezident İlham Əliyev hər zaman Azərbaycan votondaşının yanındadır. Hər bir Azərbaycan votondaş Prezidentin diqqət və qayğısı ilə elətə olsun və şübhəsiz ki, hər votondaş da öz Prezidentinə inam və arxalanır".

AZERTAC xəber verir ki, bu fikirleri jurnalistlərə açıqlamasında Baş Nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının sədru müavini-icra katibi Əli Əhmədov deyib.

Baş Nazirin müavini bildirib ki, Azərbaycan Prezidenti hər zaman öz humanistlik, xeyrəxalığı, nəcibiliyi ilə dövlət memurlarına nümunə göstərir, öz eməlleri ilə memurlarla şübut edir ki, onları esas væzifəsi vətəndaşlara xidmət göstərməkdər.

Əli Əhmədov qeyd edib ki, ölkə həyata keçirilən isləhatlarda sosial-önlümlülük özünü dəha qəbarəq şəkildə göstərir. O, təkcə bu il vətəndaşların həyata keçirilən işləşdirməsi üçün minimum eməkhaqqının, pensiyaların iki dəfəyə qədər artırılması, diqqətli vətəndaşların rifah halının yüksəldilməsi üçün ayrılan vasaitin de mebləğli artırılacaq. Qarşıya qoyulan esas məqsəd hər bir vətəndaş respublikamızın potensial imkanlarını təyin etməyən təyinatı.

YAP sədrinin müavini Milli Məclisin buraxılması və növbədənkenar seçkilerin keçirilməsinə də müasibat bilidir: "Həsab edirim ki, ölkə vətəndaşları Milli Məclisin buraxılması ilə bağlı YAP-in təsəbbüsünü müsbət qarşılıqlıdır. Azərbaycan Prezidentinin həyata keçirdiyi genismiyəsi isləhatlara strategiyası bütövlikdə Azərbaycanda yenilənməden, müasirləşmədən xəber verir. Yeni Azərbaycan Partiyası Milli Məclise seçkilerde feal iştirak edəcək. Ümid edirik ki, vətəndaşlar arasında böyük nüfuzlu malik olan lider partiyamızın üzvləri say coşluğu ilə yeni parlamentde üstünlük təşkil edəcəklər".

Türkiyənin aparıcı kütləvi informasiya vasitələri Azərbaycanda həyata keçirilən isləhatlara geniş yer ayırıb

Atəşkəs rejimi 23 dəfə pozulub

Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimi 23 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin metbuat idmətdən AZERTAC-a bildiriblər ki, Ermənistən İçən rayonunun Berkaber və Paravakar kəndlərində yerləşən mövqelərdən Ağstafa rayonunun Körənqışlaq, Qazax rayonunun Qızılıchıllı kəndində, Berd rayonunun Aqyedərli kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Muncudlu kəndində, Krasnoselsk rayonuərəzisindəki adızs yüksəkliklərde yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonuərəzisindəki adızs yüksəkliklərde yerləşən mövqelərimiz atəş tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyərək, Ağdam rayonunun Tağıbəyli, Şıxlər, Yusifçay, Füzuli rayonunun Qara-xanəbəli kəndləri yaxınlığında, hamçinin Goranboy, Tərtər və Ağdam rayonlarıərəzisindəki adızs yüksəkliklərde yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqelərinə atəş açılıb.

Səhiyyə naziri Neftçalada vətəndaşları qəbul edib

Prezident İlham Əliyevin tapşırıqına əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu keçirir, onların müxtəlif məsələlərlə bağlı müraciətlərinin həllinə kömək göstərirler.

Növbəti belə qəbul dekabrin 6-da Səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev tərəfindən Neftçala Mərkəzi Rayon Xəstəxanasında keçirilib.

Səhiyyə Nazirliyinin metbuat idmətdən AZERTAC-a bildirilir ki, qəbul zamanı nəzir Oqtay Şirəliyev rayon sakiniərinin sağlamlıq problemlərini, işlə teminat və s. məsələlərlə bağlı müraciətlərinin diniyib.

Vətəndaş mərciətlərdən qaldırılan məsələlər nəzirliyin müvafiq qurumlarının əməkdaşlarının iştirakı ilə araşdırılır. Müraciətlərin bəziləri yerində həllini təpibit.

Nəzirliyin salahiyyətlərinə aid olan məsələlər adiyyəti üzrə qatdırılması üçün qeydiyyata alınaraq nəzarətə götürülür.

Brüsseldə Ermənistən-Azərbaycan münaqışası ilə bağlı "dəyirmi masa" keçirilib

Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin (BMTM) təsəbbüsü ilə Avropa İttifaqının (Aİ) siyasi mərkəzi Brüsseldə yerləşən Avropa Siyaset Mərkəzində (EPC) "dəyirmi masa" keçirilib.

AZERTAC xəber verir ki, "Dağılıq Qarabağ Bölgesinin Azərbaycanlı icması" İctimai Birliyinin rəhbərliyinin, Aİ-nin ölkəmizdəki nümayəndəliyinin, Brüsseldəki müxtəlif qurumların və təşkilatların təmsilciliyinin iştirak etdikləri görüşünənəsasən.

su Azerbaycanla-Aİ münasibətləri və Ermenistan-Azərbaycan münasibəti ilə bağlı son veziyəti olub.

Tədbirdə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlərin mövcud vəziyyəti müzakirə olunub, yenilənməsi gözlənilən çərçivə sazısı ilə bağlı danışçılarından bəhs edilib.

BMTM-in sədri Fərid Şəfiyev çıxış edərək bildirib ki,

"Dağılıq Qarabağ Bölgesinin Azərbaycanlı icması" İctimai Birliyinin idarəətçi Tərlən Gencəliyev torpaqlarımızın işğalı nəticəsində öz yurd-yusufından didərgin düşən insanlar üzən illərdən mecburi kökünən danışçılar prosesiñən pozan populist və asassız bəyənətlər sebəbindən bu il ərzində problemin həlli istiqamətdən irəliliyə elə olunub. F.Şəfiyev Avropa İttifaqını Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münasibətinin həllinə də regiondakı oşşar digər münasibələrlərə ayırdığı diqqət və dəstəyi göstərmişdir.

Sonra çıxış edən "Dağılıq Qarabağ Bölgesinin Azərbaycanlı icması" İctimai Birliyinin idarəətçi Tərlən Gencəliyev torpaqlarımızın işğalı nəticəsində öz yurd-yusufından didərgin düşən insanlar üzən illərdən mecburi kökünən danışçılar prosesiñən pozan populist və asassız bəyənətlər sebəbindən bu il ərzində problemin həlli istiqamətdən irəliliyə elə olunub. F.Şəfiyev Avropa İttifaqını Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münasibətinin həllinə də regiondakı oşşar digər münasibələrlərə ayırdığı diqqət və dəstəyi göstərmişdir.

Sonra çıxış edən "Dağılıq Qarabağ Bölgesinin Azərbaycanlı icması" İctimai Birliyinin idarəətçi Tərlən Gencəliyev torpaqlarımızın işğalı nəticəsində öz yurd-yusufından didərgin düşən insanlar üzən illərdən mecburi kökünən danışçılar prosesiñən pozan populist və asassız bəyənətlər sebəbindən bu il ərzində problemin həlli istiqamətdən irəliliyə elə olunub. F.Şəfiyev Avropa İttifaqını Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münasibətinin həllinə də regiondakı oşşar digər münasibələrlərə ayırdığı diqqət və dəstəyi göstərmişdir.

Sonra çıxış edən "Dağılıq Qarabağ Bölgesinin Azərbaycanlı icması" İctimai Birliyinin idarəətçi Tərlən Gencəliyev torpaqlarımızın işğalı nəticəsində öz yurd-yusufından didərgin düşən insanlar üzən illərdən mecburi kökünən danışçılar prosesiñən pozan populist və asassız bəyənətlər sebəbindən bu il ərzində problemin həlli istiqamətdən irəliliyə elə olunub. F.Şəfiyev Avropa İttifaqını Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münasibətinin həllinə də regiondakı oşşar digər münasibələrlərə ayırdığı diqqət və dəstəyi göstərmişdir.

Sonra çıxış edən "Dağılıq Qarabağ Bölgesinin Azərbaycanlı icması" İctimai Birliyinin idarəətçi Tərlən Gencəliyev torpaqlarımızın işğalı nəticəsində öz yurd-yusufından didərgin düşən insanlar üzən illərdən mecburi kökünən danışçılar prosesiñən pozan populist və asassız bəyənətlər sebəbindən bu il ərzində problemin həlli istiqamətdən irəliliyə elə olunub. F.Şəfiyev Avropa İttifaqını Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münasibətinin həllinə də regiondakı oşşar digər münasibələrlərə ayırdığı diqqət və dəstəyi göstərmişdir.

Sonra çıxış edən "Dağılıq Qarabağ Bölgesinin Azərbaycanlı icması" İctimai Birliyinin idarəətçi Tərlən Gencəliyev torpaqlarımızın işğalı nəticəsində öz yurd-yusufından didərgin düşən insanlar üzən illərdən mecburi kökünən danışçılar prosesiñən pozan populist və asassız bəyənətlər sebəbindən bu il ərzində problemin həlli istiqamətdən irəliliyə elə olunub. F.Şəfiyev Avropa İttifaqını Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münasibətinin həllinə də regiondakı oşşar digər münasibələrlər

Əvvəl 1-ci sah.

“Övladının dünya işığına həsrət qaldığını bilmək olduqca ağrılıdır...”

“Heyar yoldaşım da, mən de görəmənin məzunlarıdır. Təessüf ki, dünyaya gelen övladımızın da gözleri görmür. Bu çətin tələyi özün yaşaması qədəmənən da eynilər bu azablardan, problemlərdən keçəcəyini, onun da dünya işığına həsrət qalmasını bilmək çox ağrılıdır. Hiss etdiklərimiz səzli ifadə etmək mümkün deyil. Amma heç zaman ruhdan düşmürük, oğlumuzun təhsil alması, secdiyi sənəti nail olması, aile qurması və həyatda xosbəxt yaşaması üçün elimizdən gelen hər şeyi etmeye hazırlı...” deyə sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün 5 saylı respublikə xüsusi internat məktəbində həmsərbət olduğunu bir ana söylərir.

Bildirir ki, artıq övladı 8-ci sinifdə oxuyur ve eləcidi: “Bura ne maddi-texniki bazası, ne de təhsil seviyyəsi ilə digər ümumi məktəblərdən seçilir. Mehriban xanımın qayğısı sayesində uşaqlarımla bütün şərait yaradılıb. Onlar heç bir şeyin əskiliyini hiss etmir, gelecek arzularını reallaşdırmaq üçün həvəsətli çalışırlar. Övladımızın həyatına bu cür bağlı olduğunu hiss etmek işe bimiz kimi valideynlərin ümidiyiñi dağda döndər. Bütün bunlar şəxson Mehriban xanımın sayesindədir. Mehriban xanıma hansı sözərlər, qeyri-hər alışqılıqlar da, mənnətdərlərlər da acıdır...”

Körpə arzuların rəngli ifadəsi

Dəhlizlərlər irəliliyik, elə bil tənhalığıdır, səs-səmirlər gelmir. Bu sükütnən fonunda divarları bəzəyen rəsmərlər, bəzeki el işlərini tamaşa edir, al-əlvən çıçəklərini bishüədici qoxusunu duyur, mavi göylerdə səzen qışlıqlara qoşulub göy qurşağıının altından keçirik...

Körpə arzularının rəngli ifadəsi olan rəsmərlərin sehrində itirik...

Bizi bu xos xeyallardan ayıran işə usaqları tətəffüsə səsleyən doğma zəng sesidir. Bir anda bağdadın səssizlikdən qulaq tutulan dəhlizlər dəcəl şəgirdlərin həy-küy bürüdür...

Oynayırlar, zarafatlaşırlar, deyib-gübürülərlər, uzadıq hənirmizi alıb salam verir, yol göstərirərlər...

Bunlar elmə, təhsilə, incəsənətə köfnələr verib qəlb gözərlər ilə dünyani keşfet

Heydər Əliyev Fondu - 15

Gözlərə nur, könüllərə fərəh bəxş edən xeyirxah

Mehriban xanım Əliyevanın sayesində görme məhdudiyyətli uşaqların da dünyası al-əlvandır

etməyə çalışan, görme məhdudiyyətli şəgirdlərdir...

Kimisinin çinində molbert pilləkənlərlə qalxır, kim qoltığında nağara dərsə teləsir, kimisi de elində kitab elm dünyasına baş vurur...

Pencərə öndənde tənəha dayanmış bir qızax yaxınlaşır. Adının Sara olduğunu deyir, həvəsət söyleyir ki, Nizami, Füzuli, Nəsiminin qəzəllerini deməyi çox xoşlayır və özi de şeir yazar. 15 yaşlı Saranın arzusu tərcüməçi olmalıdır, burada gərə yapon dilini öyrənir. Deyir ki, çətin olsa da özüne inanı yüksəkdir: “Əminəm ki, mən hər bir çətinliyə qalıb gele bilərəm.”

İnternat məktəbi
əsaslı təmir edilib

1936-ci ildə fəaliyyət göstəren internat məktəbinin hazırkı binası 1961-ci ildə inşa olunub. Mehriban Əliyevanın bu məktəbə ilk gəlisiydi, 28 dekabr 2004-cü ildən sonra Heydar Əliyev Fondunda həyata keçirdiyi “Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişaf programı” çərçivəsində 2005-ci ildən sonrakı məktəbin əsaslı təmirinə və yenidən qurulmasına başlanıb. İşlər qısa vaxtda keyfiyyətə başa çatdırılıb, yemekxana, idman kompleksi tikilib. Uşaqların bədii-estetik zövüklərinin formalşaması, asude vaxtlarının səmərəli təşkil üçün nümunəvi şərait var. Məktəbin həyətində geniş abadlıq işləri aparılıb, yaşıllıqlar salınır, istirahət güşələri yaradılıb. Uşaqlar açıq havada gəzməyi, istirahət etməyi, idman oyunları ilə müşəqələrini çox sevirlər. Məktəbənə avadanlıqla tam kompleksidən təqdim olunur. Məktəbənin 7 üzvü bu internat məktəbinin şagirdləridir. Milli komanda 2 dəfə Avropa çempionatında, 3 dəfə beynəlxalq yarış və turnirlərdə iştirak edib. Bir müddət önce məktəbin şagirdi Gülnar Rəhimova İranda xızəksürmə üzrə paralimpiya oyundalarında 2 qızıl medal lajıv görlürlər. Məktəbin cüdo komandası da müxtəlif kuboklara qazanıb. 16 yaşlı cüdoçu Həcer Mirzəyeva isə paralimpiya oyundalarından 6 il ərzində 72 medal alıb.

Internat məktəbi temir olunanandan sonra, 2007-ci il martın 15-də Mehriban xanım Əliyevə yəni buranı ziyarət etdi, aparılan işlərlə tanış olub. Uşaqlar yaxından maraqlanıb, onlara səhəbət edib, fotolar çekdi. Novruz bayramı münasibətilə xüsusi olaraq bezedilmiş yemekxanada təşkil edilmiş şənlikdə iştirak edib.

Üzgurları bol məktəb

Hazırda internat məktəbində 299 şagird təhsil alır. Onlardan 133-ü tam

Məktəbdə Heydər Əliyev Fondunın BMT-nin inkişaf programı ilə birgə həyata keçirdiyi “Kor ve görme qabiliyyəti zəif olan insanların informasiya-kom-

munikasiya texnologiyalarına çıxışının təmin edilməsi” layihəsi çərçivəsində xüsusi sınıf yaradılıb. 2007-ci ilde açılmış olan sinfe fond tərəfindən müvafiq tədris vəsaitləri, kor və görme qabiliyyəti zəif uşaq üçün Almaniyadan getirilmiş xüsusi kompüter desti hədiyyə edilib. Burada həmçinin audiostudiya və kitabxana var. Brayl əlifbası ilə Azərbaycan, rus və ingilis dillərində olan istenilən kitabı kompüterin yaddasına köçürüb oxumaq, sesləndirib dinləmək, musiqiye qulaq asmaq, internete bağlanmaq, məktublaşmaq mümkündür.

Fondu təşəbbüsü ilə məktəbinin nezdində metbəə də yaradılıb. Burada Brayl əlifbasında dərslik və dərs vəsaitləri çap olunur. Metbəədə çap olunan dərs vəsaitləri gözəndərilişlərə dərslərinə təmən edilir. Həttə onlar özləri sayt, program yarada bilirlər”.

Informatika müellimi Zöhre Kazimova deyir ki, görme məhdudiyyətli uşaqlar kompüter xüsusi Javes For Vindovs sahəsi program vasitəsi yazardır: “Xüsusi yuxarı sınıf şagirdlərinin kompüteri qəvrəmə qabiliyyətləri çox yüksəkdir. Hətta onlar özləri sayt, program yarada bilirlər”.

Gözlərim bir qaranlıq dünyadır...

9-cu sınıf şagirdi Anar İsmayılovadənin arzusu isə kompüter mühəndisi olmayıdır. Qarmonda ifa etməyi de xoşlaşan Anar sevincdə bildirdi ki, hətta öten il Heydar Əliyev Fondunda vitse-prezidenti Leyla Əliyevə internata qonaq olduğunu üçün “Yüz bir” rəqsini ifa et-

düzəltmək, heykəltəraşlıqla məşğul olmaq, şagirdlərin sevimli möşguliyetinə çevrilər...

İnternat evinin sakinləri həyətində zanbaqlar ekr, kiçik sahədə düzəltidikləri istixanada pomidor, xiyar, çiçək şitləri ekirler. Meyvə və tərəvəzler yetişdərəllərin bəhərinə deyib ləzzətli yeyirler...

Bəlli, bu internat evində həyat öz axanında davam edir, görə engelli sakinləri heç bir farqlılık, maneq, engel tanınır... Hərəsinin öz dünəysi, gerçəkliyəmək istədikləri böyük arzuları da...

Bu isti, doğma ocağı isə onlar üçün Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevə qurub-yaradıb...

“Burada elə bilirom ki, öz doğma evimdeyəm. Gənc müellimlər səbət edəndə öz müellimlərini xərçənlər. Amma məktəbdə yaradılan yüksək seviyyəli şərait bizim dövrümüzə yox idi. Bu, birinci xanımın sayesindədir. Mehriban xanımın dəstəyindən sonra məktəbdə quruculq işləri aparıldı və internata sənki yeni həyat bəxş edildi. Mehriban xanımı da, Leyla xanımın şəxsi diqqəti və təşəbbüsü sayesində uğurla həyata keçirilir”.

Internat məktəbində xüsusi emalatxana fəaliyyət göstərir və burada kukla

luca oylanmışdır, Leyla xanım üçün hazırlanıb, həyətindən qarşılıqlı məşğul olmaq, şagirdlərin sevimli möşguliyetinə çevrilər...

Şagirdlərin da vurğuladığı kimi, 2014-cü və 2018-ci illərdə Heydar Əliyev Fondunda vitse-prezidenti bu internat evinin qonaq olub. Leyla xanımın diqqət və qayğısı hiss edən internat evinin bütün sakinləri onu özürlərinin doğmasını söyür. Hər bir onunla görüşlərinin xoş təssüratlarından danışır, səbirsizlikle yene gəlməsini gözləyirler...

Görmə məhdudiyyətli uşaqlarla gőzrüşək, Leyla xanım Əliyevə üçün de çox təsirli olub. İlk dəfə bu internat evinə ziyanət gəldikdən sonra olduqca müteəssir olan Leyla xanım görme məhdudiyyəti insanlara “Kor olmuşam” adlı şeir de iftah edib...

*Kor olmuşam, gözlərim
bir qaranlıq dünyadır.
Gündüz isə, gecə nadir?
Gözüm bunu... anlamır...*

İnternat evinin direktoru İrada Vəzirova məlumat verir ki, fondun təşəbbüsü ilə Dünya Azərbaycanlılarının Hemreylik Günü və Yeni il bayramları ərefəsində “Buta” sarayında uşaqlar üçün ənənəvi şəhək təşkil edilir. “Bizim məktəb də həmin bayramda iştirak edir. Mehriban xanım orada uşaqlara görür, onları tebrük edir, sevinc bəxş edir. Hemçinin uşaqlarla 1 iyun Beynəlxalq Uşaqlar Günündə və digər əlamətlər bayramlarında Heydar Əliyev Mərkəzində

*Kor olmuşam... amma ki,
Hissiyatım yaşayır,
Təbədidə hər bir rang,
Ruhuma işq saçır...*

**Yasəmən MUSAYEVA,
Ağaeli MƏMMƏDOV (foto),
“Azərbaycan”**

Kompyuterde həvəsət mətn yazan Mehman İsmayıev söyləyir ki, o, telefon üzrə programçı olmaq isteyir. Buna görə de çalışır ki, bu sahə üzrə bilişkərini artırırsın və 3 ilden sonra arzuladığı il məktəbə qəbul olsun.

dim və bu, Leyla xanımın çox xoşuna gəlib...

Ləmiyə Quliyeva da söyləyir ki, Leyla xanımın internata gəlişi onlarda xüsusi sevincə səbəb olub: “Həmin gün bol-

teşkil olunan tədbirlərdə iştirak edir, rəsmərləri, el işlərini, rəqsərlərini, mahnilarını nümayış etdirir”.

Direktor qeyd edir ki, öten il Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə internatda 15 nəfər görme məhdudiyyətli şagird yenidən müayinə olunub, lazımi tibbi əməliyyatlar keçirilir. Həmin zaman əməliyyati keçirilən bilinməyən şagirdlərin ailələrindən 2500-3000 manat dəyərində maddi kömək göstərilir: “Valideyin himayəsindən mehrən məzunlara Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Məzun evində mənzil verilir. Bizim şagirdlər üçün Tibb Kolleci nəzərdən masaj kursları açılıb. 5-6 illik kursun sonunda oradan məzun olanlar işlə təmİN olunurlar. Internatımızda yaradılan bütün şərait və burada təhsil alan görme məhdudiyyətli uşaqların her bir problemində həlli Mehriban xanımın və Leyla xanımın şəxsi diqqəti və təşəbbüsü sayesində uğurla həyata keçirilir”.

“Mehriban xanım xeyirxah əməllərinin davamçısıdır...”

Görme məhdudiyyətli Əliyeyi Ağəkisiyev ibtidai sınıf müəllimidir. Söhbət əsasında söyleyiş ki, bu məktəbdə şagird olduğundan zamanlarda dərs vesaiti ilə bağlı xeyli çətinliklər olub: “Tərbiyəcim dərsi oxuyurdur, biz de gelib yadımızda qalanı danışındıq. İndi isə Heydar Əliyev Fondunda bu məktəbdə şəraitli, texniki imkanları hem şagirdlərin, hem de müellimlərin vəzifəsini olmaqla asanlaşdırıb, istəyindən təhlükəsizliklərini təqdim etdirir. Rəvşən İğidiləy və bəzən məktəbin məzunlərindən baş çəkdi. Rəflərdə Brayl əlifbası ilə çap olunan xeyli sayıda yerli və xarici yazıları aidi bədii şəhərətibit. O, söyleyiş ki, uşaqlarda mütləkə yəheş yaratmaq üçün müxtəlif həvəsləndiricili yarışlar keçirir, onlara yaşlarına uyğun kitab seçimiñde kömək edir.

Internat məktəbinin kitabxanasında da bəzən çəkdi. Rəflərdə Brayl əlifbası ilə çap olunan xeyli sayıda yerli və xarici yazıları aidi bədii şəhərətibit nümunələri, həmçinin Uşaq Ensiklopediyası cildləri mövcuddur. Kitabxana Rəvşən İğidiləy və bəzən məktəbin məzunlərindən və Pedagoji Universitetin Riyaziyyat fakültəsini bitirib. O, söyleyiş ki, uşaqlarda mütləkə yəheş yaratmaq üçün müxtəlif həvəsləndiricili yarışlar keçirir, onlara yaşlarına uyğun kitab seçimiñde kömək edir.

Rəvşən müellim deyir ki, Mehriban xanım Əliyeva bu internat məktəbinə ilk gələndə o da şagird imis: “Əslim rayondan olduğundan burada qalmalı olurdum. Şərait çox pis idi, xüsusi qış aylarında soyuga dözmək mümkün deyildi. Mehriban xanımın dəstəyindən sonra məktəbdə quruculq işləri aparıldı və internata sənki yeni həyat bəxş edildi. Mehriban xanımı da, Leyla xanımın üzərimizdən dərman zəngi işləyir...

Internat məktəbində xüsusi emalatxana fəaliyyət göstərir və burada kukla

7 dekabr Azərbaycan İstiqlal Muzeyinin yaradılması günüdür

Azərbaycanın ilk dövlət muzeyi

Yüz il öncünün bu günü... Müstəqilliyinə qovuşmuş Azərbaycan dövlətinin 1919-cu il dekabrin 7-də ilk dövlət muzeyi yaradılır...

Əşya ve materialların, bedii senetkarlıq nümunelerinin qeydə alınması, mühtəfəsi, tedqiqi, təhlili ilə əlaqədar hüquqi-normativ sənədlərin olmaması probleme çevrilmişdir. Belə bir zamanda maddi cəhətdən imkanlı avroplular Azərbaycanın yerli sakinlərindən tarixi əhəmiyyətini elyazmaları, qədim əşyaları alıb aparırdılar. 1919-cu ilin sentyabrında Azərbaycan şəhərəsəsləri tarixi ərisimini qorunması məqsədilə "Sərgin arxeologiyası ve tarixin hevəskarları dərnəyi"nin yaradılması məsələsinə irəl sündürdər. Bakıda milli muzeyin yaradılması ilə bağlı "Yaşıl qəlam" Ədbəti Cəmiyyətinin üzvləri Hüseyn bay Mirzə Camalov və Məmməed Ağaoğlu Azərbaycan parlamenti qarşısında məsələ etibarlıdır. "Azərbaycan" qəzetinin 1919-cu ilin 23 sentyabr tarixli sayında muzeyin təşkil ilə əlaqədar yazıldı: "...sənəldən bəri bəsliyimiz bir arz var ki, o da vətənimiz Azərbaycanda bir milli muzey təsisidir... Sabiq Rusiya zamanında təsis edəcəyimiz muzeyin adını "Milli muzey" qoymaq fikrində idikəsə, bu gün fərdimiz köksün qabarəndə istiqlal şüarı olmasına görə, "İstiqlal muzesi" olmasını əhəmiyyətli görür".

Bölgəvi Rusiyası 1920-ci ilin aprelində Azərbaycanı işğal etdi. Cümhuriyyət hökumətinin quruculuq işləri yarıçırılmış qalıq qazıldı. İstiqlal muzeyi de fealiyyətinə dayandırmış məcburiyyətində oldu.

1900-ci illerde Azərbaycan, yeniden dövlət müstəqilliyini qazandı. Ölkəmizin "undulmus" tarixi həqiqətləri üzə çıxdı. Azərbaycanın ilk rəsmi dövlət muzeyinin fealiyyəti de yemisi bir il sonra berpa olundu. Azərbaycan Respublikası Nazirler Kabinetinin 9 yanvar 1991-ci il tarixli 9 sayılı qərarınə əsasən İstiqlal muzeyi yaradıldı. 1919-cu ilde fealiyyət göstərmiş muzeyden heç bir eksponat qalmamışdı. Yenidən fealiyyətə başlayan muzey "İstiqlal" adını alaraq birinci muzeyin mənəvi variisi oldu. 7 minədək eksponatla fealiyyətə başlayan muzeydə hazırlı 22 minə yaxın eksponat var. Müzey allı zaldan ibarətdir. Birinci ekspoziyasiya zalında Azərbaycanın dövlət rəmzləri - üçşəngli bayraq, dövlət gerbi. Dövlət himni və dövlət Konstitusiyasını ectsədiren sonərlər nümayiş olunur. XVIII əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın xanlıqlarla bölməsi, XIX əsrde məməkətimiz işğalı uğrunda Rusiya ilə ərazi arasında gədən mühəharibələr, 1813-cü ilde Gütüstən və 1828-ci ilde Türkmençay müqavilələrinin bağlanmasına dair materiallar da zaldı yer alıb.

Muzeyin ikinci zalında XIX əsrin ikinci yarısından XX əsrin evelvelinədək olan dövr

ve fealiyyəti ilə əlaqədar xərcləri öhdəsinə götürdü. Muzey üçün gelecekdə xüsusi binanın ayrılmış, yaxud tikilimiş, program və nizamnaməsinin hazırlanması kimi məsələlərə de sənəddə yer verildi. "Azərbaycan" qəzeti yazırdı: "İstiqlal muzeyinin genişlənməsi üçün ekspozitötün toplanması işi gedir. Muzeyin təsisciləri ölahiye müraciət edərək muzeyin komplektləşdirilməsi məsələsində yardım göstərməye və köhne əşyaları ora-bağışlamağa çağırırlardı. Muzeye kömək göstərən şəxslər başlılarının əşyalara addları ve qlyometri qəbul olunmalıdır. 1919-cu ilin sentyabrında Azərbaycan şəhərəsəsləri tarixi ərisimini qorunması məqsədilə "Sərgin arxeologiyası ve tarixin hevəskarları dərnəyi"nin yaradılması məsələsinə irəl sündürdər. Bakıda milli muzeyin yaradılması ilə bağlı "Yaşıl qəlam" Ədbəti Cəmiyyətinin üzvləri Hüseyn bay Mirzə Camalov və Məmməed Ağaoğlu Azərbaycan parlamenti qarşısında məsələ etibarlıdır. "Azərbaycan" qəzetiinin 1919-cu ilin 23 sentyabr tarixli sayında muzeyin təşkil ilə əlaqədar yazıldı: "...sənəldən bəri bəsliyimiz bir arz var ki, o da vətənimiz Azərbaycanda bir milli muzey təsisidir... Sabiq Rusiya zamanında təsis edəcəyimiz muzeyin adını "Milli muzey" qoymaq fikrində idikəsə, bu gün fərdimiz köksün qabarəndə istiqlal şüarı olmasına görə, "İstiqlal muzesi" olmasını əhəmiyyətli görür".

Parlamentin sədr müavini Həsen bəy Ağayev muzey üçün otaq ayrılması ilə bağlı Inventar komissiyasına sərəncam verdi. Muzeyin yaradıcıları - Hüseyn bəy Mirzə Camalov və Məmməed Ağaoğlu, hemçinin Azərbaycan Parlamenti sədrinin müavini Həsen bəy Ağayev, Sultanməcid Qazizada, parlamenti rayəsət heyətinin digər məsul eməkdaşları tərəfindən 1919-cu ilin 6 noyabrında tərtib edilən sənəddə muzeyin əsasnaməsi, uçot-mühafizə üzrə tətmat, fond-satınmalı komissiyyəti haqqında müdafiələrə eftərildi. "Həməslik Azərbaycan Parlamenti tərəfindən toplanmış məsələlər" dərhal məsələlərə təsdiq edildi. "İstiqlal muzeyi de fealiyyətinə dayandırmış məcburiyyətində oldu.

1900-ci illerde Azərbaycan, yeniden dövlət müstəqilliyini qazandı. Ölkəmizin "undulmus" tarixi həqiqətləri üzə çıxdı. Azərbaycanın ilk rəsmi dövlət muzeyinin fealiyyəti de yemisi bir il sonra berpa olundu. Azərbaycan Respublikası Nazirler Kabinetinin 9 yanvar 1991-ci il tarixli 9 sayılı qərarınə əsasən İstiqlal muzeyi yaradıldı. 1919-cu ilde fealiyyət göstərmiş muzeyden heç bir eksponat qalmamışdı. Yenidən fealiyyətə başlayan muzey "İstiqlal" adını alaraq birinci muzeyin mənəvi variisi oldu. 7 minədək eksponatla fealiyyətə başlayan muzeydə hazırlı 22 minə yaxın eksponat var. Müzey allı zaldan ibarətdir. Birinci ekspoziyasiya zalında Azərbaycanın dövlət rəmzləri - üçşəngli bayraq, dövlət gerbi. Dövlət himni və dövlət Konstitusiyasını ectsədiren sonərlər nümayiş olunur. XVIII əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın xanlıqlarla bölməsi, XIX əsrde məməkətimiz işğalı uğrunda Rusiya ilə ərazi arasında gədən mühəharibələr, 1813-cü ilde Gütüstən və 1828-ci ilde Türkmençay müqavilələrinin bağlanmasına dair materiallar da zaldı yer alıb.

Muzeyin ikinci zalında XIX əsrin ikinci yarısından XX əsrin evelvelinədək olan dövr

barede melumat verilir. Zal H.Z.Tağıyev, M.Nağıyev, M.Muxtarov kimi neft milyonçuların tərəfindən yeni binaların, məktəblərin, xəstəxanaların tikilimi, eləcə də A.A.Bakıxanovun, milli metbuatımızın banisi H.B.Zerdabının və digər ziyanlılarının fealiyyətini eks etdiren materiallara zengindir. Bölmələrində 1918-ci il 31 Mart soyqırımına həsr olunmuş foto faktalar, arxiv materialları, sənədlər nümayis etdirilir. Həminin cümhuriyyətin qurucuları - M.O.Rəsulzadə, F.X.Yoxşalı, Ə.M.Topcuşəvən və başqa görkəmlər şəxsiyyətlərinin tarihi anılarını eks etdiren fotoslar, zamanın pul vahidləri, poçt markaları, dövrün müxtəlif hadisələri, onun daha intensiv inkişafına məqsədli təhdidlər və məsələlər.

Üçüncü zalda 1905-1911-ci illerde Cənubi Azərbaycanda baş verən azadlıq hərəkatının rəhbəri Səttarxan və silahdaşlarının fealiyyəti, 1917-1920-ci illər Şeyx Məmməed Xiyabani rəhbərliyi, Seyid Cəfer Pisəvərin başçılığı ilə 1941-1945-ci illərdə "21 Azər" hərəkatı barədə dərhal muzeyi de fealiyyətinə dayandırmış məcburiyyətində oldu.

Dördüncü zalda 1920-1930-cu illərdən Azərbaycanda repressiyaya məruz qalan şəxsiyyətlər, eləcə də II Dünya müharibəsindən etibarlı şəhərəsəslərinin fealiyyəti, 1917-1920-ci illər Şeyx Məmməed Xiyabani rəhbərliyi, Seyid Cəfer Pisəvərin başçılığı ilə 1941-1945-ci illərdə "21 Azər" hərəkatı barədə dərhal muzeyi de fealiyyətinə dayandırmış məcburiyyətində oldu.

Muzeyin beşinci zalında 1990-ci ilin yanlışlı Yanvar hadisələri, Ermənistənin başlığındakı mührəbi, sonrakı illərdə Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafdakı Ləçin, Kelbəcər, Ağdam, Cəbrayıllı, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan rayonlarının işğalı, Xocalı soyqırımının dəhşətləri, xalqımızın şəhənidən, evindən, yurdundan qaçınan düşən ələnlərin faciələri, onun dəhşətlərini təsvir edən rəsmlər və qlyometri qəbul olunur. 5 minədək eksponatla fealiyyətə başlayan muzeydə hazırlı 22 minə yaxın eksponat var. Müzey allı zaldan ibarətdir. Birinci ekspoziyasiya zalında Azərbaycanın dövlət rəmzləri - üçşəngli bayraq, dövlət gerbi. Dövlət himni və dövlət Konstitusiyasını ectsədiren sonərlər nümayiş olunur. XVIII əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın xanlıqlarla bölməsi, XIX əsrde məməkətimiz işğalı uğrunda Rusiya ilə ərazi arasında gədən mühəharibələr, 1813-cü ilde Gütüstən və 1828-ci ilde Türkmençay müqavilələrinin bağlanmasına dair materiallar da zaldı yer alıb.

Muzeyin beşinci zalında 1990-ci ilin yanlışlı Yanvar hadisələri, Ermənistənin başlığındakı mührəbi, sonrakı illərdə Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafdakı Ləçin, Kelbəcər, Ağdam, Cəbrayıllı, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan rayonlarının işğalı, Xocalı soyqırımının dəhşətləri, xalqımızın şəhənidən, evindən, yurdundan qaçınan düşən ələnlərin faciələri, onun dəhşətlərini təsvir edən rəsmlər və qlyometri qəbul olunur. 5 minədək eksponatla fealiyyətə başlayan muzeydə hazırlı 22 minə yaxın eksponat var. Müzey allı zaldan ibarətdir. Birinci ekspoziyasiya zalında Azərbaycanın dövlət rəmzləri - üçşəngli bayraq, dövlət gerbi. Dövlət himni və dövlət Konstitusiyasını ectsədiren sonərlər nümayiş olunur. XVIII əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın xanlıqlarla bölməsi, XIX əsrde məməkətimiz işğalı uğrunda Rusiya ilə ərazi arasında gədən mühəharibələr, 1813-cü ilde Gütüstən və 1828-ci ilde Türkmençay müqavilələrinin bağlanmasına dair materiallar da zaldı yer alıb.

Muzeyin beşinci zalında 1990-ci ilin yanlışlı Yanvar hadisələri, Ermənistənin başlığındakı mührəbi, sonrakı illərdə Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafdakı Ləçin, Kelbəcər, Ağdam, Cəbrayıllı, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan rayonlarının işğalı, Xocalı soyqırımının dəhşətləri, xalqımızın şəhənidən, evindən, yurdundan qaçınan düşən ələnlərin faciələri, onun dəhşətlərini təsvir edən rəsmlər və qlyometri qəbul olunur. 5 minədək eksponatla fealiyyətə başlayan muzeydə hazırlı 22 minə yaxın eksponat var. Müzey allı zaldan ibarətdir. Birinci ekspoziyasiya zalında Azərbaycanın dövlət rəmzləri - üçşəngli bayraq, dövlət gerbi. Dövlət himni və dövlət Konstitusiyasını ectsədiren sonərlər nümayiş olunur. XVIII əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın xanlıqlarla bölməsi, XIX əsrde məməkətimiz işğalı uğrunda Rusiya ilə ərazi arasında gədən mühəharibələr, 1813-cü ilde Gütüstən və 1828-ci ilde Türkmençay müqavilələrinin bağlanmasına dair materiallar da zaldı yer alıb.

Muzeyin beşinci zalında 1990-ci ilin yanlışlı Yanvar hadisələri, Ermənistənin başlığındakı mührəbi, sonrakı illərdə Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafdakı Ləçin, Kelbəcər, Ağdam, Cəbrayıllı, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan rayonlarının işğalı, Xocalı soyqırımının dəhşətləri, xalqımızın şəhənidən, evindən, yurdundan qaçınan düşən ələnlərin faciələri, onun dəhşətlərini təsvir edən rəsmlər və qlyometri qəbul olunur. 5 minədək eksponatla fealiyyətə başlayan muzeydə hazırlı 22 minə yaxın eksponat var. Müzey allı zaldan ibarətdir. Birinci ekspoziyasiya zalında Azərbaycanın dövlət rəmzləri - üçşəngli bayraq, dövlət gerbi. Dövlət himni və dövlət Konstitusiyasını ectsədiren sonərlər nümayiş olunur. XVIII əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın xanlıqlarla bölməsi, XIX əsrde məməkətimiz işğalı uğrunda Rusiya ilə ərazi arasında gədən mühəharibələr, 1813-cü ilde Gütüstən və 1828-ci ilde Türkmençay müqavilələrinin bağlanmasına dair materiallar da zaldı yer alıb.

Muzeyin beşinci zalında 1990-ci ilin yanlışlı Yanvar hadisələri, Ermənistənin başlığındakı mührəbi, sonrakı illərdə Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafdakı Ləçin, Kelbəcər, Ağdam, Cəbrayıllı, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan rayonlarının işğalı, Xocalı soyqırımının dəhşətləri, xalqımızın şəhənidən, evindən, yurdundan qaçınan düşən ələnlərin faciələri, onun dəhşətlərini təsvir edən rəsmlər və qlyometri qəbul olunur. 5 minədək eksponatla fealiyyətə başlayan muzeydə hazırlı 22 minə yaxın eksponat var. Müzey allı zaldan ibarətdir. Birinci ekspoziyasiya zalında Azərbaycanın dövlət rəmzləri - üçşəngli bayraq, dövlət gerbi. Dövlət himni və dövlət Konstitusiyasını ectsədiren sonərlər nümayiş olunur. XVIII əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın xanlıqlarla bölməsi, XIX əsrde məməkətimiz işğalı uğrunda Rusiya ilə ərazi arasında gədən mühəharibələr, 1813-cü ilde Gütüstən və 1828-ci ilde Türkmençay müqavilələrinin bağlanmasına dair materiallar da zaldı yer alıb.

Muzeyin beşinci zalında 1990-ci ilin yanlışlı Yanvar hadisələri, Ermənistənin başlığındakı mührəbi, sonrakı illərdə Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafdakı Ləçin, Kelbəcər, Ağdam, Cəbrayıllı, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan rayonlarının işğalı, Xocalı soyqırımının dəhşətləri, xalqımızın şəhənidən, evindən, yurdundan qaçınan düşən ələnlərin faciələri, onun dəhşətlərini təsvir edən rəsmlər və qlyometri qəbul olunur. 5 minədək eksponatla fealiyyətə başlayan muzeydə hazırlı 22 minə yaxın eksponat var. Müzey allı zaldan ibarətdir. Birinci ekspoziyasiya zalında Azərbaycanın dövlət rəmzləri - üçşəngli bayraq, dövlət gerbi. Dövlət himni və dövlət Konstitusiyasını ectsədiren sonərlər nümayiş olunur. XVIII əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın xanlıqlarla bölməsi, XIX əsrde məməkətimiz işğalı uğrunda Rusiya ilə ərazi arasında gədən mühəharibələr, 1813-cü ilde Gütüstən və 1828-ci ilde Türkmençay müqavilələrinin bağlanmasına dair materiallar da zaldı yer alıb.

Muzeyin beşinci zalında 1990-ci ilin yanlışlı Yanvar hadisələri, Ermənistənin başlığındakı mührəbi, sonrakı illərdə Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafdakı Ləçin, Kelbəcər, Ağdam, Cəbrayıllı, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan rayonlarının işğalı, Xocalı soyqırımının dəhşətləri, xalqımızın şəhənidən, evindən, yurdundan qaçınan düşən ələnlərin faciələri, onun dəhşətlərini təsvir edən rəsmlər və qlyometri qəbul olunur. 5 minədək eksponatla fealiyyətə başlayan muzeydə hazırlı 22 minə yaxın eksponat var. Müzey allı zaldan ibarətdir. Birinci ekspoziyasiya zalında Azərbaycanın dövlət rəmzləri - üçşəngli bayraq, dövlət gerbi. Dövlət himni və dövlət Konstitusiyasını ectsədiren sonərlər nümayiş olunur. XVIII əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın xanlıqlarla bölməsi, XIX əsrde məməkətimiz işğalı uğrunda Rusiya ilə ə

